

Ellentétek vonzásában – India

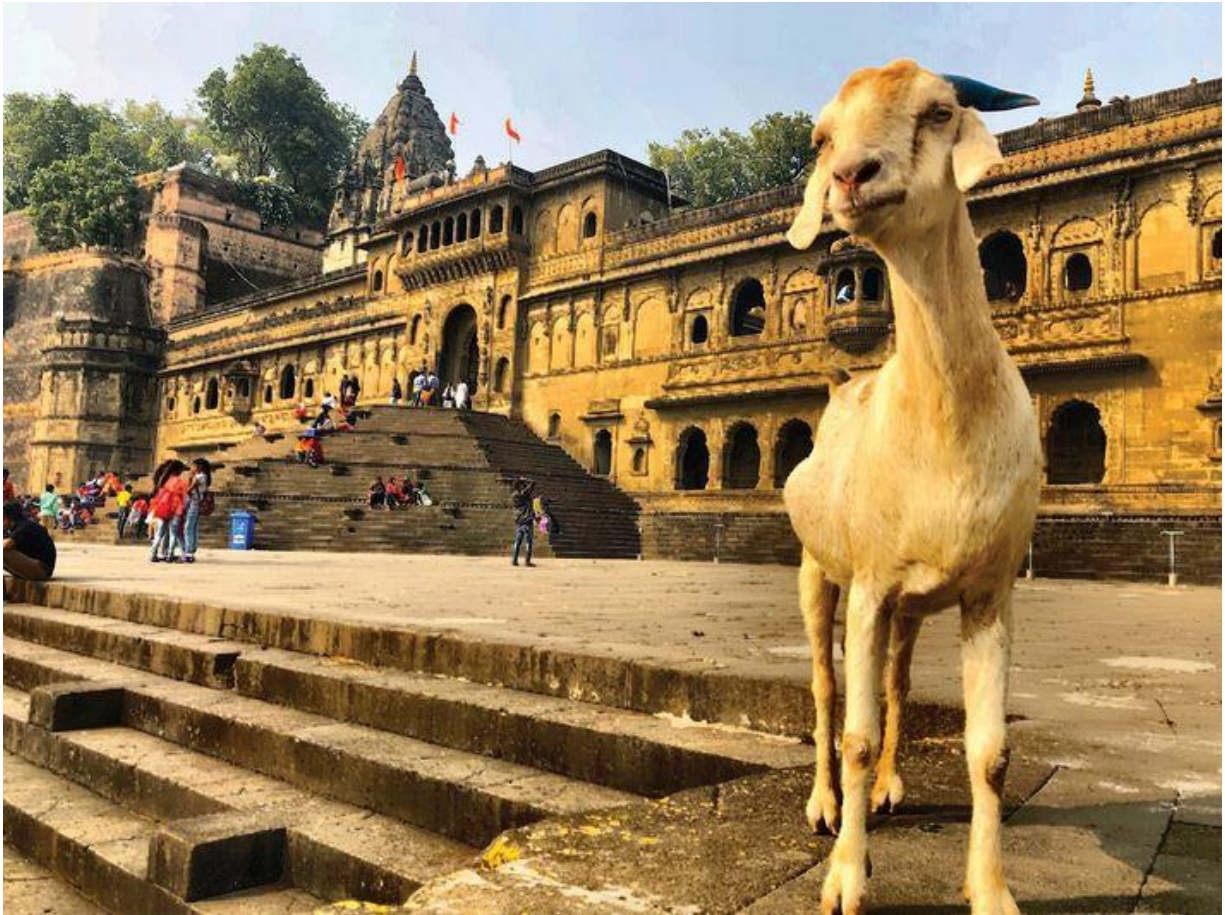
0

SZERZŐ: [BARNA ANDRÁS](#) FOTÓ: [JURÁK ZSOLT](#) PUBLIKÁLVA: 2019/10/262019

Több ezer „karakternyi élménnyel és kilométerrel a hátunk mögött” folytatjuk világjárásunkat Jurák Zsolttal. Megismerkedésünk a Nagy Utazóval Ázsiában, Balin kezdődött e lap hasábjain, majd jött Japán és az óceánjárás, hogy aztán e rendhagyó vargabetű után ismét visszatérjünk a földrészre, annak is az egyik legellentmondásosabb országába: Indiába.

Ez az epizódunk tényleg mindennek az elejéről indul, egészen pontosan a szerkesztői dilemma azon kedves részétől, amikor az aktuális lapszám úti célját határozzuk meg. Szerencsére Zsoltnál gazdagon sorakoznak az élmények, így a döntés könnyen megy, hiszen csak szemezgetni kell a világtárás sztorijaiból. Meetingjeink jobbára a történetek sorrendiségét állítják fel. Ez a tematika egészen addig jól működik, amíg a Kelet különös bája újra és újra színre nem lép beszélgetéseink során, és aláaknázza a legeltökéltebb témaválasztást is. Így történt most is, a végén újfent Ázsiában kötöttünk ki. A földrész iránti szeretet különös becsípődés rovatkalauzunknál. Balin tizenkét alkalommal, Japánban négy alkalommal járt, Indiába most tizenegyedszerre utazott el, a többi ázsiai országot pedig még csak meg se említük.

Ez alkalommal nem állítjuk jótékony pellengérré a becsípődés okát, viszont Nagy Utazónk következő rövid indiai úti beszámolója mindenképpen hozzásegít ahhoz, hogy megfejtsük a vonzalom titkát.

Barna András (B. A.): Bali esetében már egyszer megkérdeztem tőled, hogy miért pont Bali, de most Indiánál is fel kell tennem ugyanezt a kérdést: miért pont India?

Jurák Zsolt (J. ZS.): Ha most azt mondanám, hogy a véletlen vitt el Indiába, akkor ezt kevesen hinnék el nekem. Pedig igaz, az első utamat valóban a véletlennek köszönhetem. Azt persze nem gondoltam, hogy ebből ekkora szerelem lesz.

B. A.: Mi volt ez a véletlen?

J. ZS.: 1997-ben egy Tibet–Nepál–Bhután körútra készültem, és az történt, hogy a kiszemelt gépünket törölték, emiatt – más választásunk nem lévén – három nappal korábban kellett indulnunk. Mivel nem akartam, hogy kárba vesszen ez a három nap a világ másik végén, gyorsan elkezdtem szervezkedni, és így sikerült ezt a felszabadult időt Delhiben eltöltenem. Egyébként ezt huszon-egynéhány évvel ezelőtt nem volt kis teljesítménytető alá hozni, hozzáátve, hogy az én úgynevezett listámon akkor még semmilyen módon nem szerepelt India.

B. A.: De ezek szerint akkor ez a három nap mély nyomokat hagyott benned.

J. ZS.: Igen! Abban a három napban Delhit és környékét tudtam valamennyire bejárni, de igazi „wow”-élmény volt. Ennek hatására kezdtem jobban feltérképezni az országot. A második utam Dél-Indiába vezetett: Madrastól az ország legdélebbi pontjáiig utaztam, ahova még egyszer soha nem mennék el. (Mosolyog.)

Ezt követően később elmentem Keralába, Radzsasztán államba, és feltérképezem még egy sor helyet. Lettek kedvenc részeim, ahova ha lehet, visszajárok. Mindezek mellé pedig beszervezek olyan különleges programokat, mint például egy esküvő vagy a Kumbh mela, ami a világ legnagyobb vallási szertartása. Valahogy így kezdődött ez húsz évvel ezelőtt, mára pedig, bevallhatom, India-függő lettem.

B. A.: Jóllehet India iszonyatos tempóban fejlődik, mégis kevés ennyire ellentmondásos ország van. Mi tette számodra ennyire vonzóvá?

J. ZS.: Ezen még nem gondolkoztam el, de talán a táj, az ország kulturális, vallási gazdagsága miatt szerettem bele, ez nagy hatást gyakorol az emberre. Nem utolsósorban minden egyes alkalommal tud valami újat adni, aminek paradox módon kétségtelenül valahol szerves része az ország ellentmondásossága.

Ezt a létező óriási kontrasztot minden utazásom megszervezésekor figyelembe veszem. Sőt duplán odafigyelek minden dologra, akár szállást foglalok, akár programot szervezek magamnak.

Mondhatni máig falam Indiát, és minden érdekel, amit meg lehet nézni, meg lehet élni. A magam részéről ugyanolyan lelkesedéssel járom körbe például a Tádzs Mahalt, mint Mumbai nyomornegyedét. (Nem árt, ha ez utóbbit kísérvél teszi meg az ember. Én is így tettem.)

B. A.: Egyébként szokványos dolog a nyomornegyedben turistáskodni?

J. ZS.: Nem gondolnám. Szerintem száz turistából egynek sem jutna eszébe, hogy ellátogasson a nyomornegyedbe. Engem viszont érdekelt. Már csak azért is, mert az egyik kedvenc filmem a Gettómilliomos, és meg akartam nézni a forgatási helyszíneket.

Először persze elmentem Bollywoodba. Talán kevesen tudják, de Hollywood után ez a világ második legnagyobb filmgyára, és a második legtermékenyebb is. Nagyon érdekes hely, az „igazán látni kell kategória”. Ide egyébként be lehet fizetni, és lehet tenni egy stúdió-körutazást.

Ezen az utamon néztem a meg a dabbawalákat is. Ők azok az ételhordók, akik elviszik, kiviszik az elkészült házi kosztot – adott esetben több százat is egyszerre – a családfőnek a gyárba, vagy oda, ahol éppen dolgoznak.

A dabbawala nem más, mint egy ételfutár, de persze nem a klasszikus európai értelemben. A világ egyik legkülönlegesebb tevékenysége, amit szinte fillérékért csinálnak. A dabbawalák feladata arról szól, hogy a férjek vagy családfők elmennek hajnalban a munkába, a dabbawala pedig házhoz megy, összeszedi az ebédjüket, és kiviszi az adott munkahelyekre.

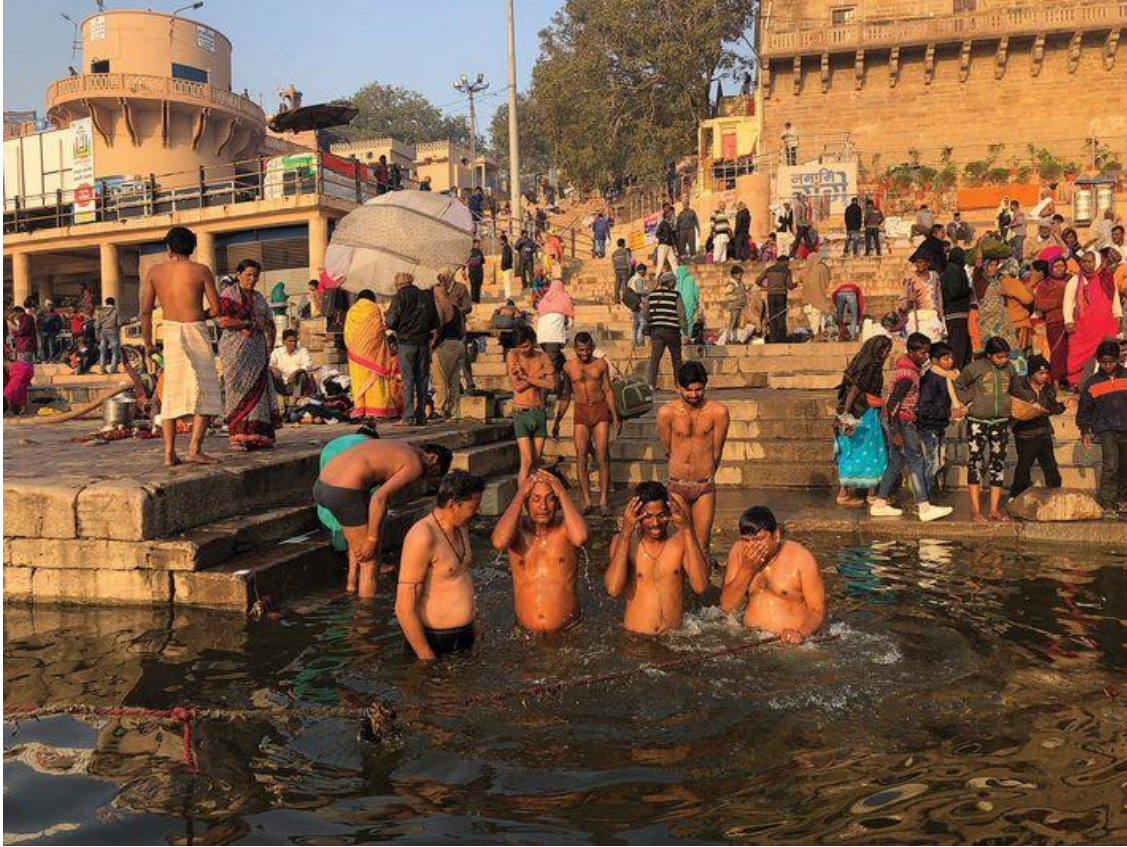
Valamilyen szinten ezek láttán kattant be nálam, hogy én nagyon szeretném közelről is megnézni a Dhobi Ghatot is, ami a világ legnagyobb mosodája. Felülről már többször láttam, de lent még soha nem jártam. Hogy őszinte legyek, nem is tanácsolják, és az én akkori vezetőm sem ajánlotta, de hajthatatlan maradtam. Némi készpénzért találtam egy helyi kísért, aki körbevezetett. Óriási élmény volt, ugyanis egy teljesen más arcát láttam meg itt Indiának. Az egész egy nagy paradoxon volt. Ugyanis a rettenetes nagy nyomor egyáltalán nem tükröződött vissza az ottani embereken, szinte csak mosolygós arcokat láttam. Egyfajta különös boldogságot láttam rajtuk, amit elég nehéz ilyen körülmények között helyesen értelmezni. Tudathasadásos állapot az egész, ami nagy hatással van az emberre, és kitörölhetetlen emlékké válik.

B. A.: Ha az ember kinéz ebből a nyomorból, akkor mit láthat?

J. ZS.: Például olyan városokat is, mint Bengaluru (korábbi nevén Bangalor), ami India elektronika központja, és mini-New Yorknak is lehetne nevezni, annyi a felhőkarcoló.

B. A.: A tizenegyedik indiai utadon vagy túl. Megszokhattuk már, hogy mindig van valami különleges célja az utazásaidnak. Ezúttal mi volt?

J. ZS.: Egyfelől egyfajta restanciát pótoltam, ugyanis három évvel ezelőtt már szerveztem egy nagyobb indiai kirándulást, viszont akkor egy sajnálatos baleset kapcsán eltört a lábam, emiatt ez az út elmaradt. A fő cél akkor is és most is egy vallási ünnep, a korábban már említett Kumbh mela megtekintése volt. Ez egy olyan vallási ünnep, amit csak meghatározott időszakonként, három-, hat- és tizenkét évenként tartanak, az úgynevezett nagy Kumbh mela pedig száznegyvennégy évente van. Erről pár évvel ezelőtt lecsúsztam az említett okok miatt, a következő pedig 2140 táján lesz, erre feltehetőleg megint nem tudok majd elmenni. (Nevet.) De a mostanit megnéztem.

A Kumbh mela a világ legnagyobb vallási eseménye, ahol több millió ember gyűlik össze. Az ünnep három hónapig tart, és három helyen zajlik. A Hold állását követi a ceremónia, rendszerint hajnal ötkor indulnak el a vallási vezetők, a szaduk megmártózní a Gangeszban, őket követik a hívek. Életemben először akkor tudatosult bennem igazán, hogy valójában mi is az a tömeg.

Egyébként az iszonyatos, többmilliós tömeg ellenére nagyon jól meg van szervezve az egész. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy aki nem bírja ezt az iszonyúan nagy, többmilliós sokaságot, vagy klausztrofóbiás, akkor ezt nem ajánlom.

A rituálék nincsenek mindennap. A három hónap alatt körülbelül csak öt alkalommal, így az érdeklődők is ezekre az időpontokra koncentrálnak. Egyébként ezeken a helyeken nincsen lehetőség normális szállodában – még nem normálisban sem – megszállni. Itt mindenki – több millió ember – a legalapabb minőségű sátrakban lakik. Maga az ünnep hasonlatos az arabok mekkai zarándoklatához, ahova az életbe egyszer minden hívőnek el kell mennie.

B. A.: Nyilván nem véletlenül említetted meg a szálláshelyzetet. Te/ti hol laktatok?

J. ZS.: Egy évvel az indulás előtt kezdtem el megszervezni az utat. Ennek köszönhetően sikerült egy olyan kempingben szállást foglalni, ami minden tekintetben megfelelt egy Marriott hotel színvonalának. Összességében negyvenkettő, és ezen belül pedig tizenhét exkluzív sátorból állt a komplexum, ami osztályon felüli vendéglátással párosult. Mi egyébként az esemény nyitónapján vettünk részt. Egy vezető volt a segítségünkre, aki elintézte azt is, hogy egy szadu házába el tudjunk menni, ami megint csak egy páratlan élmény.

B. A.: Mennyire vonzza egy ilyen esemény turistákat?

J. ZS.: Szerintem semennyire, vagy csak nagyon szórványosan. A magam részéről jó, ha húsz „nem odavaló arcot” láttam a több millió résztvevőből.

Ezzel az eseménnyel párhuzamosan egy másik dolgot is ki tudtam pipálni a bakancslistámon, ugyanis részt vehettem egy radzsasztáni esküvőn is. Ez újfent akkora élményt jelentett, hogy szeretnék elmenni egy másik ilyen ceremóniára is, de már India egy másik államába.

B. A.: Mennyiben más ott egy esküvő, mint nálunk?

J. ZS.: Szinte mindenben. Azt el kell felejteni, hogy milyen egy magyar esküvő szervezése. Ott a programban egy három-négy órás csúszás minden további nélkül belefér. De az egésznek a hangulata, és ahogy ott vendégül látnak téged, az páratlan. Ez még akkor is így van, ha kvázi ezért amolyan adományfélélet, vagy csúnya szóval élve, részvételi díjat kell fizetni.

B. A.: Azért nálunk nem szokványos, hogy valaki csak úgy becsöppenjen egy hazai esküvőbe, legfeljebb a filmekben. Indiában ez bevett dolog, hogy gyakorlatilag ismeretleneket is vendégül látnak, akár fizet, akár nem?

J. ZS.: Ott sem lehet mindenhol csak úgy csatlakozni. De a neten lehet találni olyan esküvőket, ahova úgynevezett „mennyasszonytánc” hozzájárulás címen vendégül látják az embert. De ne gondoljuk azt, hogy ez csak abból áll, hogy kapsz egy széket az asztal végén. Nagyon kedvesen és tisztelettel bánnak veled, mintha a család tagja lennél. Szó szerint megtiszteltetésnek veszik, hogy ott vagy, és úgy is kezelnek.

B. A.: Amennyire te tudod, mindig ilyen nagyok ott az esküvők?

J. ZS.: Egy ilyen eseményre éveken keresztül gyűjtenek, és kétségtelenül rendkívül nagy teher a család számára. Bevallom, számomra nem szimpatikus ebben az, hogy ide mindenkit meghívják. Olyannyira mindenkit, mintha én a saját esküvőmre az összes facebookos ismerősömet meghívnam. Ez európai fejfelj mindenképpen egy anomália, de számukra fontos, hogy mindenki ott legyen. Ahol én voltam, azt egy ötcsillagos szállodában tartották, és körülbelül 3-400 emberből állt a vendégsereg. A szülők alsó középosztálybéli emberek lehettek, akik szerintem beletették mindenüket ebbe a dologba.

B. A. Mennyire bevett dolog, hogy külföldiek is részt vesznek egy ilyen eseményen?

J. ZS.: Szerintem semennyire, ugyanis nem gondolnám, hogy bárkinek is eszébe jutna, hogy Indiában ez is lehetséges.

Egyébként meg kell jegyezzem, hogy a praxisomban sokszor előfordul, hogy amikor úti célra javaslatokat kérnek tőlem, akkor eleve kizárják Indiát. Az emberekben egy negatív kép alakult ki az országról, hozzáteszem: alaptalanul. Természetesen van szegénység, van kosz, piszok, tehát minden, amit negatív dologként élhetünk meg az országban.

De ennek ellenére olyan páratlan természeti adottságokkal bíró ország, és olyan barátságos emberek élnek itt, hogy ezt látni kell. Azt sem vitatom, hogy Indiára fel kell készülni, tehát aki nyitott, az se ezzel az országgal kezdje a térség megismerését. Egy fantasztikus államról beszélünk, ahova én immáron már tizenkettedik alkalommal készülök, és nem azért, mert mazochista vagyok. Összesen fél évet töltöttem itt a tizenegy utam során. Nagy területeket jártam már be Ladakhtól Dardzsilingig, Dharamszalától – ahol dalai láma lakik – végig a déli részekig. Egyedül Kasmírt nem mertem bevállalni, ahol politikai villongások vannak. Óriási élmény elmenni a szikh vallás bölcsőjébe, Amritszárba vagy a buddhista vallás gyökereit megnézni, és részt venni egy buddhista úton, ami elindul Nepálból, és végigjárja Gautama Sziddhártha herceg útját – ezek csodálatos és óriási dolgok.

B. A.: A bakancslistás dolgokat tehát teljesítetted, merre vitt tovább az utad?

J. ZS.: Az utazásom egyébként egy radzsasztáni túrával kezdődött, majd a további állomásokra felfűztem néhány olyan megnézendő dolgot is, ahol UNESCO világörökségi részek vannak, és amiket még korábban nem láttam. Így jártam Khadzsuráhóban is, ami 1986-tól a világörökség része, és nem mellesleg innen származik a Káma-szútra is. A templom a hírnevét főként az erotikus szobrainak köszönheti.

Ennek az útnak a vége Kerala volt, ami Dardzsiling után India második legnagyobb tea- és fűszerkertje – és nem mellesleg az egyik kedvenc helyem. Itt található a Kerala backwaters, az úgynevezett víztározó részek, ahol különleges keralai hajókkal lehet bejárni a környéket. De nemcsak a látvány nyugtázza az embert, hanem az a pazar vendéglátás és a lakomák is, amiket ezeken a hajókon szolgálnak fel.

Kerala abból a szempontból is izgalmas és érdekes hely, hogy az ájurvédikus orvoslás bölcsője is, ami nekem személy szerint is számos pozitív megoldást eredményezett a balesetem után, a masszázstól kezdve a vitaminkészítményeken át.

Maga az Ájurvéda annyira megérintett, és annyira érdekel, hogy megpályáztam egy, az Idegenforgalmi Hivatal és az Ayurveda Szövetség által meghirdetett nagyköveti programot. Erre valamilyen úton-módon kiválasztottak. Októberben ezért megyek vissza Indiába három hétre.

B. A.: Beszélgetéseink visszatérő elemei egyfelől a kinti utazási lehetőségek, másfelől a szállás kiválasztása. Kezdjük a közlekedéssel! Úgy tudom, hogy Indiában található a világ legnagyobb vasúti hálózata, aminek nem túl jó a híre. Te hogyan utaztál, közlekedtél kint?

J. ZS.: Nem szeretek vonatozni, kivéve a szuperexpresszeket. Indiában a vonatozás szervezetlen és kaotikus, és ezen még az sem segít, ha a legmagasabb osztályra veszed meg a jegyed. Magam is szenvedő alanya voltam tízórás késésnek, de ez csak egy dolog. A legnagyobb baj, hogy minden bizonytalan, az indulás éppúgy, mint az érkezés.

Előfordult, hogy a nyolcórás vonathoz kimentünk hét órakor, de az valamilyen okból hatkor elment egy másik vágányról. Úgyhogy autózhattunk tizenkét órát, ami azért nem egy felemelő dolog. A mumbai főpályaudvar egyébként csodálatos. Érdekességként mindenképpen megemlíteném, hogy innen indulnak olyan vonatok is, ahol külön férfi- és női vagonok vannak, amelyek osztályon kívüliek.

B. A.: Ha nem vonat, akkor mi?

J. ZS.: Nagyon jó az országon belüli légi közlekedésük. Számos jó társaság van, szóval lehet repkedni, de én, ha lehet, autóval szeretek a legjobban közlekedni. Az első utamnál sikerült egy Ambassadorral utaznom, aminek még Rolls-Royce volt a motorja.

Manapság már csak elvétve látni ilyeneket. Mostanság, ha lehet, mindig Toyota Innovát bérelek. Kocsival sem egyszerű az élet, itt is be kell kalkulálni nem szokványos dolgokat. A kinti irodák praktikusán a távolságokat kilométerben és időben is megadják. Például: 73 kilométer az két és fél óra, és bármilyen viccesnek is tűnik, a kalkuláció nagyjából mindig helytálló. Az ok a zsúfoltság és az utak minősége, ami hagy kívánnivalót maga után. Én is megtapasztaltam extrém helyzeteket, amikor a hegyekben elmosta az utat a víz. Jó esetben kiraknak egy bóját, a többit viszont neked kell megoldanod.

Mindezek ellenére én azért szeretek mégiscsak kocsival utazni, mert az ember úgy érzi, mintha egy filmbe csöppent volna státszaktként. Kívülről nézve olyan életet láthatsz, ami páratlan és magával ragadó, és soha nem tapasztalt élményekhez juttat.

B. A.: Egész eddigi beszélgetésünk abszolút igazolta az ellentmondásosságot, felteszem a szálláshelyeken is találkozunk szélsőségekkel.

J. ZS.: Alapesetben számomra a szálláshely kiválasztása mindig egy különös gonddal végrehajtott aktus az utazás megszervezésekor. De vannak olyan helyek – és India is ilyen –, ahol különösen körültekintőnek kell lenni. A gondosság ellenére is elfordul, hogy az ember a saját kárán tanul. A második indiai utamon a kinti iroda kezébe adtam ennek megszervezését. Leírtam az igényeimet, elvárásaimat, és ezzel el is engedtem a dolgot. Hiba volt! Persze akkor még nyugodt voltam, mert a visszaigazolásban azt olvastam, hogy „first class package”. Az első osztályú csomagnál pedig miért kellene több? Amikor viszont megérkeztem az úgynevezett első osztályú szállodához, akkor már éreztem, hogy itt sok minden nagyon nem lesz rendben. A probléma az volt, hogy nem értették, hogy nekem mi a bajom a helyzettel. Hogy lásd, miről beszélek: honvédségi vaságyas, légkondicionáló nélküli, rácsos ablakú szobai stílus volt az uralkodó, imitt-amott apró lakótársakkal. Röviden ez volt náluk az első osztályú csomag.

Úgy vélem, hogy ahhoz, hogy az ember jól érezze magát a szabadsága alatt, és motivált legyen, ahhoz elengedhetetlen a jó szállás. Egy-egy út összeállításánál a legtöbb időt a szállásfoglalásra fordítom, rengeteg kommentet elolvasok még akkor is, ha a hely adott esetben egy jó nevű nemzetközi lánchoz tartozik. Indiában, főleg Radzsasztánban és környékén borzasztóan népszerűek az úgynevezett maharadzsahotelek. Ezeket a korábbi maharadzsapalotákból alakította át az állam. Nem vagyunk egyformák, így csak a saját véleményemet mondhatom: nekem nem jönnek be ezek a szállodák, mert bár felújították őket, mégis avíttnak tűnnek, ahol valamilyen szinten megállt az idő. Az arányok sem emberléptékűek. Értem ez alatt azt, hogy a zuhanyzó kis túzással akkora, mint a lakásom. És az összehatáson még az sem segít, ha kilépve egy kiterített oroszlánfej néz vissza rám a padlóról.

Számos maharadzshotelben jártam, ami kint már a luxuskategóriába tartozik. Valóban jobb minőségűek, mint az említett úgynevezett „first class package” szállodák, azonban ennél kis körültekintéssel sokkal jobb szálláshelyeket is lehet találni ugyanazért a pénzért.

B. A.: Mi a megoldás szállásügyben?

J. ZS.: Elsősorban a körültekintő választás. És ha ez a szálláshely hatvan kilométeres kerülőt jelent, akkor ezt be kell vállalni. India egyébként tökéletesen lefedhető nagyon jó szálláshelyekkel és fantasztikusnál fantasztikusabb szállodákkal, a vízipalotáktól kezdve az elképesztően kényelmes szállodahajókig. Az utóbbi időben rengeteg új szálloda épült, amelyek tényleg minden igényt kielégítenek.

B. A.: Indiához kapcsolódik egyfajta utcakép, ami noha sematikus, de mégiscsak egyfajta sztereotípiaként is felfogható. Te is így látod?

J. ZS.: Tények vannak. Ha olyan izolált helyeken jársz, ahol mondjuk kevesebb a turista, akkor ez a helyzet fokozottabb is lehet. A tehének ugyanúgy közlekednek az utcán, ahogy te közlekedsz. Sőt, nekik van előnyük. Nagy a nyomor, és emiatt elég gyakori utcakép az, hogy azt a szemetet eszi a disznó, amit a háziasszony két perccel azelőtt öntött ki.

Ez az országhoz hozzátartozik, tehát a megfelelő oltásokat be kell adatni. És mondjuk alap, hogy az ember csapvizet nem iszik, mégis az első három utam után gyomorfertőzéssel jöttem haza. A magyar orvoslásnak azonban van egy remek gyógyszere, mégpedig nem más, mint a pálinka. Én nem vagyok nagy ivó, de ez még minden esetben megoldást jelentett. Ezt a módszert egyébként nemcsak Indiában, hanem bármelyik ázsiai országban nagy haszonnal lehet alkalmazni.

B. A.: Valahogy eddig elmentünk az indiai piacok és konyha mellett, de úgy gondolom, hogy részéről ez soha nem hagyható ki.

J. ZS.: Ez így van, a piacokat, bárhol is járok a világban, mindig megnézem. Az indiai piacok rendkívül látványosak, kihagyhatatlan programok, viszont higiénia szempontjából nem túl erős pontjai országnak. Éppen ezért itt soha nem vásárolok, húst, halat főleg nem, de zöldséget és fűszereket is inkább a már ismert boltokban veszem meg.

Ami a gasztronómiát illeti, töredelmesen be kell vallanom, hogy nem vagyok oda az indiai konyáért. Egészen pontosan az északi rész kosztjáért, de délen szinte bármit megeszek.

B. A.: Mi az oka?

J. ZS.: Fűszerezettségbeli különbségek vannak. Délen – és ez alatt a keralai térséget értem – olyan gazdag a kínálat gyümölcsökből, és olyan gazdagon fűszereznek, hogy ezekről csak szuperlatívuszokban lehet beszélni. Noha én nem vagyok az, de a vegetáriánus ételeik kiválóak. Nagy kedvencem a grillezett keserű uborka, amit ha jól készítenek el, akkor egyszerűen fenomenális. (Ha rosszul, akkor viszont keserűen ehetetlen.) A másik ilyen nagy kedvencem a dosa, amire nagyon pongyola fogalmazásban azt mondhatnánk, hogy az indiai pizza, csak 10-12 centi átmérőjű. Rizslisztből készül, hajszálvékony, és alaphelyzetben valamilyen krumplis, zöldséges töltelék kerül bele, de egyébként bármilyen tetszés szerinti feltéttel lehet fogyasztani.

Ehhez kapcsolódóan van egy kedves történetem is. Az utolsó utamon esett meg velem, hogy Kalkuttában a szállodában azt mondtam a séfnek, hogy csinálják meg nekem a világ legnagyobb dosáját. Nem sokat teketóriáztott, felszolgált a szakácstársával egy 120 centi átmérőjű dosát, amit a végén négyen ettük meg. Ez a két séf iszonyú büszke volt arra, hogy egy külföldi az ő tradicionális ételükért odavan. Ez az eset is jól bizonyítja, hogy rendkívül jószándékú emberek.

Az ország két fertályának gasztronómiájában az a különbség, hogy északon jellemzően limitált a fűszerválaszték, és inkább 15-20 fajta szósszal „játszanak”, kombinálnak, szemben a déli rész mindig friss fűszerarzenáljával. Érdekességként mindenképpen megjegyzendő, hogy Indiában lehet marhát is enni, ugyanis egyes államokban ez minden további nélkül elérhető. De létezik ennek az abszolút ellentettje is, hiszen bizonyos térségekben, városokban viszont annyira vegánok, hogy reggel még tojás sincsen a szállodában. Tehát itt is megtalálható az Indiára jellemző éles kontraszt. De ez így van jól, és el kell fogadni.

B. A.: Rengeteg mindenről szó esett, de egy ekkora országról nem is lehet röviden beszélni. Ha valaki egy kedvet kap, és elhatározza, hogy megnézi az országot, mit javasolnál neki?

J. ZS.: Sok évvel és úttal a hátam mögött úgy vélem, hogy Indiát nem szabad csoportosan megnézni, mert akkor egy egészen más Indiát fog látni az ember. Biztosra veszem, hogy kevesebbe kerül egy privát túra keretén belül elmenni, ahol nem melleleg saját sofőröd és idegenvezetőd van reggeltől-estig, és te döntöd el, hogy hol akarsz megállni és hol akarsz fotózni.

Indiát be kell tudni fogadni. Ehhez idő kell, és ez nem úgy működik, hogy egy helyen tíz percet tölthetsz el, mert így adja a program. Lehet, hogy ahol tíz perc van előírva, ott egy órát kell eltölteni, és ahol egy órát, ott meg pont elég a tíz perc is. Indiában mindenki megtalálja azt, amit szeretne, akár a világ egyik legjobb SPA-hoteljét keresi, akár a pazar tengerpartokat.

De a személyes véleményem az, hogy India nem való tengerparti pihenésre, India arra való, hogy megcsodáljuk a kultúrákat és számos vallás bölcsőjét, hogy csak két dolgot említsek. Nagyon sok mindent láttam már, és kevés dolog maradt ki, de még mindig nem állítanám, hogy láttam az országot.

[Ázsia](#) [India](#) [interjú](#) [Jurák Zsolt](#) [magazin](#) [utazás](#)

MEGOSZTÁS [Twitter](#) [Facebook](#) [Google+](#) [Pinterest](#) [LinkedIn](#) [Tumblr](#) [E-mail](#)